

ILERDA

AAA FF

Guió expositiu del tema:

- **Introducció:** - *Orígens ibèrics.*
- *Situació estratègica.*
- **Desenvolupament:** - *Problemàtica interpretativa.*
- *Fundació.*
- *Traçat urbanístic.*
- *Estructures descobertes.*
- **Final**

Introducció: els orígens ibèrics

- Abans de l'ocupació romana, l'actual plana de l'actual ciutat de Lleida estava ocupada des del s. V a. C. per la tribu ibèrica dels **Ilergets**. Gràcies al testimoni de monedes ibèriques sabem que la capital del ilergets era **Itirta**, que significa “ciutat del llop”, perquè el símbol principal de la ciutat era una llop.

- Cal citar dos personatges íbers il·lustres que lluitaren durant la 2a guerra Púnica: **Indíbil i Mandoni**. Moriren heroïcament fent front a l'ocupació romana (teniu la història a la pàg. 186)

Situació estratègica

- **Ilerda** era una ciutat de pas entre la costa i l'interior de la península, (per tant, en una cruïlla de camins), amb el riu Segre com una important via de comunicació.
- Era un lloc estratègic, ja que des del turó de la Seu Vella es dominava tota la plana del Segrià.
- Pertanyia al districte judicial (**conventum**) de Caesaraugusta, l'actual Saragossa.

Ciutat de pas

Turó de la Seu Vella

Desenvolupament: problemàtica interpretativa

- Degut a la manca de dades no es pot datar amb exactitud l'antiguitat de Lleida. Tanmateix, es desconeixen quins van ser els seus límits, amb la qual cosa no podem dir res sobre la seva grandària.
- A diferents punts de la ciutat s'han trobat restes, però no ajuden a delimitar bé el traçat urbà.
- Les excavacions arqueològiques fetes en les últimes dècades ens mostren que la ciutat romana d'Ilerda està soterrada sota construccions posteriors.

Fundació i traçat urbanístic

- La fundació de la ciutat probablement s'ha de situar a l'inici del s. I a.C.
- A l'època d'August va obtenir el títol de ***municipium*** i va ser monumentalitzada.
- Les estructures descobertes fins ara no permeten arribar encara a unes conclusions segures sobre el traçat urbà.

Traçat urbà

- La difícil topografia del nucli urbà, amb una part alta escarpada i una part baixa enclavada entre el promontori (de l'actual Seu Vella) i el riu, va condicionar la seva estructura, allunyada dels cànons de les fundacions romanes.

Estructures descobertes

- **Muralla:** sembla que abastava tot el turó de la Seu Vella i al part baixa fins al riu.
- **Termes:** bastides al s. II d.C. a la cruïlla entre els carrers *Cardo* i *Decumanus*. És l'edifici més notable descobert fins al moment. Van mantenir la seva funció fins a la Lleida musulmana.
- **Fòrum:** segons les hipòtesis estaria situat cap a l'altre extrem de la ciutat. S'han trobat restes d'un suposat temple.
- **Domus:** només tenim restes parcials.
- Possible tram d'un **carrer** i del *Cardo Maximus*.

Restes de la muralla

Final

- Durant el s. III d.C. Ilerda degué patir una forta crisi, atès que, segons demostra l'arqueologia, s'abandonaren molts edificis. Al s. V (449) diferents pobles bàrbars com els sueus atacaren la ciutat, que, tanmateix, es va poder refer.